

24.8.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tm.fi

Viite TEM/949/03.01.01/2017, TEM031:00/2017

Työttömyysvakuutusrahaston lausunto

Yleistä

Työttömyysvakuutusrahastolta on pyydetty lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle ns. omatoimisen työnhaun mallista (täydentää hallituksen esitystä HE 93/2018 vp)

Työttömyysvakuutusrahasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa asiassa.

1 Esityksen keskeiset tavoitteet

Lakiesityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisista rekryointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista annettavaa lakia ja työttömyysturvalakia. Muutoksilla sovitettaisiin yhteen julkisista rekryointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista annettavan lain mukaiset työnhakijan palvelut ja työnhakijan oikeus työttömyysetuuteen, erityisesti työttömyysturvan seuraamusjärjestelmä.

Esityksen tavoitteena on varmistaa työhakijoiden yhdenvertainen kohtelu ja työttömyysetuuden vastikkeellisuuden toteutuminen maakunta- ja kasvupalvelu-uudistusten voimaantumisen jälkeen. Samalla työnhakijoiden työnhakuaktiivisuutta lisäämällä nopeutettaisiin työttömyyden päättymistä ja avoimien työpaikkojen täyttymistä.

2 Vaikutusten arviointi ja vaikutus Työttömyysvakuutusrahastoon

Hallituksen esityksessä todetaan, että ”Esitetyt muutokset vaikuttaisivat olennaisesti työttömille työvoimapolitiittisesti arvioituna moitittavana pidettävästä menettelystä annettujen seuraamusten määrään ja seuraamusten tasoon. Muutokset voivat vaikuttaa olennaisesti myös työttömyysetuusmenoihin.”

Hallituksen esityksen mukaan muutokset työllistymissuunnitelman laatimis- ja tarkistamistilaisuuteen saapumatta jättämiseen liittyvien sanktioiden sekä soveltamisalan kaventumisesta johtuvien muutosten taloudelliset vaikutukset arvioidaan vähäisiksi.

Työttömyysvakuutusrahasto

Postiosoite: PL 191, 00121 Helsinki • Katuosoite: Kansakoulukuja 1, 00100 Helsinki • Puh.: 09 6803 7380 • Fax: 09 6803 7358
Sähköposti: etunimi.sukunimi@tvr.fi • www.tvr.fi • Y-tunnus: 1098099-7

Sen sijaan merkittävämpi muutos olisi työllistymissuunnitelman toteuttamisen laiminlyönnin, työllistymistä edistävästä palveluista kieltäytymisen ja palveluiden keskeyttämisen perusteella asetettavia nykyisiä seuraamuksia korvaavan uuden seuraamuksen porrastamisella. Koska seuraamukset olisivat lähtökohdaisesti nykyistä lievempiä, työttömyysturvamenot voivat tältä osin kasvaa.

Hallituksen esityksessä on kuvattu työttömyysetuusmenoon vaikuttavia tekijöitä ja todettu, että seuraamusjärjestelmän muutosten kokonaisvaikutuksia on vaikea ennakoida. Yksittäisen työttömän näkökulmasta seuraamukset olisivat lievempiä kuin nykyisin, mutta samalla seuraamuksen saamisen todennäköisyys kasvaa. Työnhakijalla olisi kuitenkin omalla toiminnallaan mahdollisuus vaikuttaa siihen, säilyykö hänen oikeutensa työttömyysetuuteen vai ei.

Hallituksen esityksen mukaan vaikutukset työttömyysetuusmenoon ovat riippuvat siitä, laaditaanko kaikille työttömille työllistymissuunnitelma heti työttömyyden alkuvaiheessa. Jos tässä ei onnistuta, on mahdollista, että työttömyysetuusmenot kasvavat, koska työttömyysetuuden vastikkeellisuus toteutuisi nykyistä heikommin. Hallituksen esityksessä on siksi todettu, että uudistuksen toimeenpano edellyttää tietojärjestelmien ja automatiikan laajamittaista hyödyntämistä suunnitelmien laatimisessa ja tarkistamisessa.

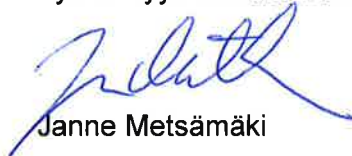
Hallituksen esityksessä esitetyin perustein Työttömyysvakuutusrahaston ei ole mahdollista tarkkaan arvioida esityksen vaikutuksia sen rahoitettavaksi kuuluvaan työttömyysetuusmenoon. Mahdollista on, että vaikutukset voivat olla vähäistä suurempia.

Näin ollen Työttömyysvakuutusrahasto pitää tärkeänä, että

- hallituksen esityksen vaikutusten arviointia täydennettäisiin tarkennetulla arviolla ennakoidusta vaikutuksesta etuusmenoon
- hallituksen esityksessä todetulla tavalla uudistuksen toimeenpanon edellyttämässä tietojärjestelmien ja automatiikan laajamittaisessa hyödyntämisessä sekä suunnitelmien laatimisessa ja tarkistamisessa onnistutaan
- muutosten vaikutuksia työttömyysetuusmenoon seurataan

Työttömyysvakuutusrahastolla ei ole edellä todetun lisäksi muuta lausuttavaa lakiesityksestä.

Työttömyysvakuutusrahasto

Janne Metsämäki

Toimitusjohtaja